

JURIDISK SPALT

Övergivna båtar

Kvarlämnade och övergivna båtar i vatt-net och på land skapar stora problem hos många båtklubbar.

SVENSKA BÅTTUNINGEN:S

Juridiska kommitté (JK) får regelbundet frågor från båtklubbar, som undrar hur ska de kunna hantera båtar som av olika skäl "glömts kvar" på båtclubbens mark eller i vattnet, eller är felaktigt förtöjda m.m. Detta är inte helt okomplicerat, eftersom olika lagar reglerar vad som kan och får göras av båtclubbens funktionärer.

En vanlig situation i samband med sjösättningen på våren är att det står en båt övergiven någonstans på uppställningsplatsen. Ägaren kan inte nås och båten står i vägen för bland annat klubbens Sublift eller mobilkran. Du som ansvarig funktionär blir stressad, och beordrar att båten ska flyttas.

Om du eller klubben inte har ett godkännande från båtägaren, blir det fråga om egenmäktigt förfarande, det vill säga straffbart enligt Brottsbalken 8 kap. 8 §. Det förutsätter dock att båtägaren gör en polisanmälan. Men du och båtclubben vill ju självfallet inte hamna i en sådan situation, eller hur?

Vad kan och bör man göra?

Om förflyttning av en båt är nödvändig för att undvika totalstopp

för sjösättningen får man givetvis överväga risken att bli anmäld.

Detta mot allt annat trassel som uppkommer. Se till att det finns vittnen, ta foton av båten, så att eventuella senare påstådda skador kan verifieras som redan befintliga.

I förebyggande syfte bör båtclubben teckna avtal med båtägarna och eventuella hyresgäster, som möjliggör bl. a. nödvändiga förflyttningar av ägarens båt på såväl land som i vattnet. Även förtöjningar kan då komma att kapas. Kräv även att det ska finnas ansvarsförsäkring!

Detta är extra viktigt, till exempel då båten riskerar att skada annan båt eller till exempel Y-bommar vid hårda vindar.

DET BÖR ÄVEN finnas tydliga regler för vad som gäller vid försäljning av en båt. Vid ett ägarbyte exempelvis då båten är torrsatt, kan den behöva vara kvar en längre tid. Det måste vara helt klart vem som bär ansvaret för båten – nya ägaren eller den tidigare. Ansvarsförsäkring är även här ett självklart krav från båtclubben!

Den här situationen får vi i JK ofta frågor om, inte minst då den sålda båten inte avhämtas av nya ägaren, utan att den blir stående eller till och med liggande kvar i vattnet, kanske förtöjd vid en brygga och därmed ett hinder för andra medlemmar.

Om båtägaren av olika skäl, inte har betalat förskrivna avgifter för förvaring av sin båt i vatt-

net eller på land, trots påminnelser, kan båten komma att forslas bort på ägarens bekostnad och risk! Båtägaren gör sig då i regel skyldig till avtalsbrott gentemot båtclubben.

Det bör därför finnas tydliga regler hos båtclubben, att om rättelse inte sker, eller att det finns förmildrande omständigheter på grund av t.ex. sjukdom, båtägaren kan bli utesluten och båten ska permanent flyttas. Båtclubbens krav på ersättning för ej betalda avgifter mm, kvarstår självfallet och kan som krav, slutligen hamna hos Kronofogdemyndigheten. Båtägaren riskerar även att få en betalningsanmärkning...

I ÖVRIGT GÄLLER att den som lämnar sin båt på annans mark/vatten utan tillstånd – avtal, gör sig skyldig till egenmäktigt förfarande, såvida inte det uppstått en nödsituation.

Men, vår allmänt bekanta och hyllade allemansrätt, ger dock en båtägare möjlighet att för en kortare tid förtöja sin båt vid någon av båtclubbens bryggor, eller till och med vid en privat brygga. Framför allt vid en nödsituation kan detta accepteras, även om bryggägarens eget nyttjande tillfälligt hindras.

Den situationen råder dock inte, då någon tar sig in på båtclubbens mark eller vattenområde och "dumpar" sin båt, för att på ett enkelt sätt bli av med den. I sådana fall om ägaren är känd, blir det fråga om bland annat egenmäktigt förfarande och olaga intrång enligt Brottsbalken, det vill säga straffbart och bör polisanmälas utan dröjsmål.

Är ägaren okänd, måste båtclubben förutom att noggrant dokumentera situationen, göra en polisanmälan om avhysning. Men för att eventuellt kunna bli av med båten, måste därefter Kronofogdemyndigheten kontaktas in. Deras handläggning tar tid, och kräver ganska mycket dokumentation samt medför en hel del kostnader.

Ett beslut om avhysning kan också innefatta beslut om att båten ska destrueras. Den som då får ta på sig kostnaden för destruktion, blir den som betraktas som ägare. Möjligen går det att få en så kallad skrotningspremie, men kostnaden för transporten till skrotningen får ändå ägaren svara för. Således ingen avundsvärd situation för båtclubben. Som kämpat för en god sak.

MÅSTE ÄNDÅ BÅTKLUBBEN av miljöskäl – båten läcker olja eller annat miljöfarligt, eller annars av säkerhetsskäl flytta båten till annan plats – bör detta kunna göras utan att vare sig polisen eller Kronofogdemyndigheten är direkt inblandade. Men än en gång bör förutom god dokumentation en anmälan snarast göras till polisen.

Det förekommer ibland att någon observerat en drivande båt, och sedan i välvilja bogserat den till en näraliggande båtclubb. Eller, att en båt helt enkelt drivit in i båtclubbens hamn. Anmälan ska snarast göras till polisen om så kallade hittegods, för så vitt man inte kan få fram någon ägare. Polisen är dock oftast ganska "ovillig" att ta sig an så kallade hittegods. Vid omhändertagande, måste myndigheten stå för kostnader för tillfällig förvaring och eventuell transport till båtskrotning m.m...

I många fall blir då hittegods-båten tyvärr kvar hos den anmälande båtclubben ett antal månader, oftast minst tre. Om båtclubben till slut får äganderätten, sitter man där med oplanerade kostnader.

SLUTLIGEN, TA GÄRNA en titt i SBU:s Handbok för fritidsbåthamnar. I den finns mycket nyttig information! För SBU:s Juridiska Kommitté (JK) Curt Lindenbaum

Övergivna båtar kan bli ett problem.

